ԿԳ. ՏԱՐԻ ԹԻՎ 6001 ՇԱԲԱԹ 26/8 ՊԵՏՐՈՒԱՐ 1906 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 14 ԶԻԼՀԻՃԱՅԻ 1323 ԿԳ. ՏԱՐԻ ԹԻՎ 6001

درعادت غازته ﴿ آره‌وك ﴾ هر آدینه اداره‌سنده نشر اولنور

Նամակ կամ ար եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԱԼԻՊ, Ղալաթիա, Ջամանօս փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galatay CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱՋԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Գալոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140 ղր.
» » » » վեցամսեայ	70 »
» » » » եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40 ֆր.
» » » վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստալի փուլ կ'ընդունուի, 110 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժնեգրողս կը վճարեն

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ

ՓԻԼԻՊՊԵԱՆ ԿՂԶԻՆԵՐԸ

Վերջին մէկ քանի շաբաթներու մէջ կարդ մը հետաքրքրաւոր տեղեկութիւն Թէ Ճարտնոցի մասնաւորներէն ունին Փիլիպպեան կղզիները դնել Մ. Նահանգներէն, որոնք կը փափաքին իրենց ծախել զանոնք։

Թէ ո՛րչափ անհրաժեշտ ու անհետաձգելի լաւ մը էր սոսկիս, ուշադրդ կը համարիս բացատրել. միայն կ'ուզենք համառօտ տեղեկութիւն մը տալ այս Արշիպեղագոսին վրայ, որ Սպանիոյ Փիլիպպոս Բ. (1556–1598) Թագաւորին տուած է իր անունը, Թէեւ անոր հայր Կարլոս է. (Շարլ Բ.) կայսեր տեղեկագրած է 1521ին Բարթուղիմէ Մագելլան հրամայուած հետապնդելու ձեռքով, որ ուխտուի չրջանը ելնել ձեռնարկող առաջին հաւորդն է։ Դժբաղդաբար, Մագելլան չկրցաւ իրագործել իր նպատակը՝ ճամբուն մէջ սպանելով՝ հոն իսկ այս Փիլիպպեան կղզիներէն մէկին մէջ։ Մագելանի մէջ, բայց իր ընկերները շարունակեցին եւ ուխտուեցին։ Սպանիոյ Թագաւորը դարձեալ հրամայեց Մ. Նահանգներուն, որոնք կը փափաքին ամերիկեան մեծ Հանրապետութիւնը համաշխարհային ծաւալումէն հեռու պահել։ Բայց նոյնի ատենով իլխանութեան գլուխը գտնուող հուսապետութեան եւ նախագահ Ռուզվելթի երիտասարդական գաղափարներն ու ձգտումները, երբեք հաւանական չէ թէ հնարդրեալ այս վճռաւորութիւն մը իսկ տեղ մը անցած չլայ եւ կամ որ մը իրականանայ։ Թո՛ղ որ Անգլիոյ եւ նոյն իսկ Ճապոնի գործին բնաւ չի դար Միացեալ Նահանգաց համաշխարհային գործերէ մեկուսացումը, ինչ որ պիտի նշանակէր ուղղիւ վճռաւորում մը, եթէ երբեք չհասկ ըլար։ Ահա թէ ի՛նչ պատճառաւ մասնաւոր երբեք հետաքրքիր չէ Փիլիպպեանց վճռման վերաբերեալ այս լուրին։

Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

"ԴՈՒՌՀԱՍ ՄԻՋԱԿՈՐԵՍԸ,,

ՎԷՊ

ԷՏ. ԵՒ ԺԻԼ. ՏԸ ԿՈՆԴՈՒՌ ԵՂԲԱՐՑ

Արդէ ակնարկով մը կարդացի Մանգուսմ օրագրին անցեալ երկուշաբթի օրուան թիւին առաջին էջը, որ երկայն լուսնուած մը կը պարունակէր «Մասնաւորական Կոնդ» վերնագրին տակ։ Յօդուածագիրը էնոր բոլորովին ունայնաց մը է։ վասն զի օ՛չ միայն զինքը բնաւ չեմ ճանչեր ոչ դէմքով, ոչ հասկով, այլ եւ ոչ իսկ հետաքրքրութիւն ունեցած եմ հետեւելու Պ. Յակոբ Տէր-Յակոբեանի գրուածներուն։

Առաջին հետաքրքրութիւնը զոր ուներ, անոր համար եղաւ որ տեսնեմ ազատ տեղ հոն, զուգուած Պ. Մեսրոպ Նուպարեանի տեսակը։ Երկրորդ, նոյն լուսնուածին մէջ կը խօսուէր Թարգմանչաց նոր հրատարակութեան վրայ, «Դեռահաս Մէջկոչորք», որուն հեղինակներն են հաշակաւոր ֆրանսացի վիպագիրներէ՝ Պ. Պ. ազ կոնդուա Սեբաստը։

Անցնինք ապաւորութեան։

Շիտակը խօսելով, մէջեն ապաւորութիւն մը ունեցայ, անհնար իսկ։ Մարդ մը որ քննադատութեան ելեր է՝ առանց նախապարապատութեան։

Եզրակացութիւն։

Մեկ եզրակացութիւնը՝ որուն հասայ, սա եղաւ թէ պատարտման լուսնուածդիրը մեծ սալի մը, կամ սալիներուն են մեջը փոխուցեր է... լոսլա։ Բայց թէ ինչո՞ւ ուզեր է coûte que coûte խօսիլ կամ դնել, չեմ ուզեր ժամանակս ըլլալ անոնի խօսիլ դատուածներով։

Եւ ինչո՞ւ երկարելի գրութիւնս։ Պ. Յակոբ Տէր-Յակոբեան ինքնին բարձրաձայն կը խոստովանի թէ իր հիւղը չէ թարգմանուած գիրքերը քննել եւ դատել։ Խելքը չհասնիր։

—«Թէ Պ... ոչչափ լոլոգած է, բուխներ ալ կան Փիլիպեանց մէջ), մարմարիոն, թանկագին քարեր եւն.։

Բնակիչները կը բաղկանան գլխաւորապէս մալայեցիներէ. չինացիներէ եւ բազմաթիւ գաղթականներէ, առաւելապէս սպանիական տերունդէ։ Սպանիացիները վերջնապէս տէր եկան այս կղզեխումբին 1568ին։ Անգլիացիք անգամ մը տիրեցին Լուսան կղզին 1762ին, եւ նորէն Սպանիացւոց դարձուցին հրամանը։

Այն լուրը թէ Միքայել Նահանգները կ'ուզեն ծախել այս արշիպեղագոսը՝ ըլլան կ'երեւի այն հաւանութեան օրկանեներէն որոնք կը փափաքին ամերիկեան մեծ Հանրապետութիւնը համաշխարհային ծաւալումէն հեռու պահել։ Բայց նկատի առնելով իլխանութեան գլուխը գտնուող հուսապետութեան եւ նախագահ Ռուզվելթի երիտասարդական գաղափարներն ու ձգտումները, երբեք հաւանական չէ թէ հնարդրեալ այս վճռաւորութիւն մը իսկ տեղ մը անցած չլայ եւ կամ որ մը իրականանայ։ Թո՛ղ որ Անգլիոյ եւ նոյն իսկ Ճապոնի գործին բնաւ չի դար Միացեալ Նահանգաց համաշխարհային գործերէ մեկուսացումը, ինչ որ պիտի նշանակէր ուղղիւ վճռաւորում մը, եթէ երբեք չհասկ ըլար։ Ահա թէ ի՛նչ պատճառաւ մասնաւոր երբեք հետաքրքիր չէ Փիլիպպեանց վճռման վերաբերեալ այս լուրին։

Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ԱԶԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ

ԼԷ ՊԱՐՈՆ ԵՒ ԺԻԼ. ՏԸ ԿՈՆԴՈՒՌ ԵՂԲԱՐՑ

Արդէ ակնարկով մը կարդացի Մանգուսմ օրագրին անցեալ երկուշաբթի օրուան թիւին առաջին էջը, որ երկայն լուսնուած մը կը պարունակէր «Մասնաւորական Կոնդ» վերնագրին տակ։ Յօդուածագիրը էնոր բոլորովին ունայնաց մը է։ վասն զի օ՛չ միայն զինքը բնաւ չեմ ճանչեր ոչ դէմքով, ոչ հասկով, այլ եւ ոչ իսկ հետաքրքրութիւն ունեցած եմ հետեւելու Պ. Յակոբ Տէր-Յակոբեանի գրուածներուն։

Առաջին հետաքրքրութիւնը զոր ուներ, անոր համար եղաւ որ տեսնեմ ազատ տեղ հոն, զուգուած Պ. Մեսրոպ Նուպարեանի տեսակը։ Երկրորդ, նոյն լուսնուածին մէջ կը խօսուէր Թարգմանչաց նոր հրատարակութեան վրայ, «Դեռահաս Մէջկոչորք», որուն հեղինակներն են հաշակաւոր ֆրանսացի վիպագիրներէ՝ Պ. Պ. ազ կոնդուա Սեբաստը։

Անցնինք ապաւորութեան։

Շիտակը խօսելով, մէջեն ապաւորութիւն մը ունեցայ, անհնար իսկ։ Մարդ մը որ քննադատութեան ելեր է՝ առանց նախապարապատութեան։

Եզրակացութիւն։

Մեկ եզրակացութիւնը՝ որուն հասայ, սա եղաւ թէ պատարտման լուսնուածդիրը մեծ սալի մը, կամ սալիներուն են մեջը փոխուցեր է... լոսլա։ Բայց թէ ինչո՞ւ ուզեր է coûte que coûte խօսիլ կամ դնել, չեմ ուզեր ժամանակս ըլլալ անոնի խօսիլ դատուածներով։

Կլիման ուրախ ու սիրուն է Փիլիպպեան կղզիներուն մէջ. հողը բարեր եւ արգասաւոր. կ'արտադրէ ցորեն եւ ամէն տեսակ արմատ, շաքարեղէն, բամպակ, դաղձերներ, հաւեմ, պանան, գնաբ պատուղներ, ալիւր փայտեր։ Հանքերէն նշանաւոր են ոսկին, արծաթ, պղտոր, երկաթ, ծծումբ (էլ մեծ հրաբուխներ ալ կան Փիլիպեանց մէջ), մարմարիոն, թանկագին քարեր եւն.։

Բնակիչները կը բաղկանան գլխաւորապէս մալայեցիներէ. չինացիներէ եւ բազմաթիւ գաղթականներէ, առաւելապէս սպանիական տերունդէ։ Սպանիացիները վերջնապէս տէր եկան այս կղզեխումբին 1568ին։ Անգլիացիք անգամ մը տիրեցին Լուսան կղզին 1762ին, եւ նորէն Սպանիացւոց դարձուցին հրամանը։

Այն լուրը թէ Միքայել Նահանգները կ'ուզեն ծախել այս արշիպեղագոսը՝ ըլլան կ'երեւի այն հաւանութեան օրկանեներէն որոնք կը փափաքին ամերիկեան մեծ Հանրապետութիւնը համաշխարհային ծաւալումէն հեռու պահել։ Բայց նկատի առնելով իլխանութեան գլուխը գտնուող հուսապետութեան եւ նախագահ Ռուզվելթի երիտասարդական գաղափարներն ու ձգտումները, երբեք հաւանական չէ թէ հնարդրեալ այս վճռաւորութիւն մը իսկ տեղ մը անցած չլայ եւ կամ որ մը իրականանայ։ Թո՛ղ որ Անգլիոյ եւ նոյն իսկ Ճապոնի գործին բնաւ չի դար Միացեալ Նահանգաց համաշխարհային գործերէ մեկուսացումը, ինչ որ պիտի նշանակէր ուղղիւ վճռաւորում մը, եթէ երբեք չհասկ ըլար։ Ահա թէ ի՛նչ պատճառաւ մասնաւոր երբեք հետաքրքիր չէ Փիլիպպեանց վճռման վերաբերեալ այս լուրին։

Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»ի ՈՒՂԵՒՈՐԱԿԱՆ ԹՈՐԹՕՆԸ 65

ԼՈՒԻ ՊՈՒՍՆԱՐ

ԱՆԿՈՒՏԻՆ

ԻԴ.

Բնականաբար, նաւարեկեալը մեկ չուն-չով չէր գրած այդ (իշատակագիրը), որ մանարքի գիրերով կը ծածկէր Թալէնակին նուրբ կասը։

Բանիս կանգ առած ու վերսկսած էր, կարելի եղածին չափ մաքուր գրելով առաջը, խնայելով տեղը եւ ամէն բանէ առաջ գինքեանի գրուածք մը տրատդրելու աշխատելով։

Բաւական յոլոգեցու եւ գոհ մնաց, երբ մէկ չունչով կարդաց այդ տարօրինակ ձեռագիրը։

Եզրակացուցի՝ որ ամէն հաստ, սա եղաւ թէ պատարտման լուսնուածդիրը մեծ սալի մը, կամ սալիներուն են մեջը փոխուցեր է... լոսլա։ Բայց թէ ինչո՞ւ ուզեր է coûte que coûte խօսիլ կամ դնել, չեմ ուզեր ժամանակս ըլլալ անոնի խօսիլ դատուածներով։

Սիրա՛ն կոնդուանները չճանչցողներուն առաջինն է անպատճառ նոյն ինքն Պ. Յակոբ Տէր-Յակոբեան։ Անոր համար է որ կը վախնամ զիս դէվնէլ. որպէս զի «ճատամ եւ վարձկան» քննադատ մը չէիսասի հանրութիւնէն։ Աւ քեզի արամարանութիւն մը...

Դիւրին բան մը չէրաւ սակայն. Սան-լը-Սաւ իր բովանդակ համբերութեան ու ճարտարամտութեան կոչում ըրաւ՝ լուսնուածը հասկնալու համար այդ բանին մէջ։

Բարեբաղդաբար, տարօրինակին վրայ կարելի քանի մը ուռանելի ծառեր, որոնց կեղեւներուն վրայ Թանձրացած նիւթերը հաւանեցան։

Գալով խցանին, քիչ մը ամէն բան փորձեց եւ ի վերջոյ գործածեց տեսակ մը ծովամէջ զոր ալիքները բերած էին իրենց հետ. իրարու վրայ փաթթեց զանազան եւ խցան ձեւացուց։

Փայտե հերիւնի մը միջոցաւ չէրնի վրէն մէկ թթեց ծովամէջերու պատառները, որպէս զի ջուր ներթափանցէ չէրնի մէջ։

Ցեռայ ուեռինով պատեց չէրնի շուրջը, ձգեց որ առաջին թաւը չորնայ. միեւնոյն ալիքաւորիւնը կատարեց յոլոգիչներ խաւերուն համար։ Այսպէս առաջ եկաւ անթափանց զանգուած մը։

Ապա հեզնական ու մեղմազգիի հանդիսաւորութեամբ մը, ալիքներուն վրայ տարեցաւ չէրը եւ դիտեց անոր մեկնումը։

Շէրը սկսաւ տատանիլ, ոլ ու ձախ տարուբերելով. վեր ելաւ վար իջաւ, «ինագրին բաղդատելով իր թարգմանաւ «Ցեռան մէջ, տարկա մեր ձեռնհասութիւն։ «Ինչն վեր է (!)»

Ահա՛ ձեզի վեց երկայն սիւնակներով լուսնուած մը՝ ուր փոշով եւ թմբուկով կը պատան թէ բան մը չեն հասկնար օտար լեզուէ թարգմանուած գիրքերէ, ելլա՛ Մոլիէռ, ելլա՛ Կոնդուա, ելլա՛ դեռ չեմ գիտեր ո՛վ, չեմ գիտեր ի՛նչ։

Այս այսպէս է եւ եւեւ հանելեր մեռցնող, Տարփ remplissage մը, Վին հանչեներու անհան վերաբերցումը, մոցուած գրքոյ վենեռու անհամ վերաբերմունը, վերջապէս անհաճոյ միջամտութիւն մը որ չէր խնդրուած, եւ չէր պահանջուեր։ Այո՛, Պ. Նուպարեանի հետ գրքոյն իսկ բուռն պայքար մը ունեցայ չորս տարի տարի։ Ուրիշի ի՞նչ։

Այդ պայքարին եռ յօժարութեամբ վերջ տուի, սպասելով որ օր մը լոյս տեսնէր մէկ ընդարձակ ուսումնասիրութիւնս Լաֆոնթէնի եւ անոր Առակաց թարգմանութեանց վրայ։ Ի՛նչ օգուտ։ Բարի կամքը չէ որ կը պակսի։ Մարդ որքան ալեռամ, որքան ուսումնասիր, տեսնի մը կուգայ որ մինչեւները չեն բաւեր եւ, Լաֆոնթէնի մեկ վեցերորդ պղտիկ փոփոխութեամբը c'est le fonds qui manque... le plus.

Բայց տակէ ելլել եւ ըսել թէ նուպարեան իմ «Նախաբերդը» է կամ թէ եւ անոր «Հոգեառիորդն» եմ, տանիք ազեղ եւ տեսնիք բաներ կ'ելլան։ Եթէ չեռանալն պայմ «Դրդեցութեան» իմաստով։ Եւ ի՞նչ դէրերի է երկդիմի բառով մը մոլորել ասմէն գրքոյն գաղափարները։ Պ. Նուպարեան, Կ. Ս. Իրիցեանի պէս, իր կեանքը անցուցած է թարգմանութիւններով, եւ պատահիրաւ որ եռ ալ, իրր քննադատ, մասնակիր ելեր իր թերութիւնները, ինչպէս որ պէտք ելեր Իրիցեանինները։ Ի չ որ եռ տեսնօք գրելի առաջին «Գարեւոր վարի ալեարեսարի» վրայ, նոյնն այսօր կը կրկնէ Պ. Յ. Տէր-Յակոբեան իսկ ալա ուշ, որով այդ դատողութեան նախաբերութիւնը իրեն չվերաբերիր։

—«Պ. Նուպարեանի լեզուն «եղանիկ չափ» սուռուն է — ի՛զուր — բայց «եղմիրեան ոճի տեսակէտով (!)»։ Մեր Իրմիրքի հին գրագէտներուն ոճը «քիչ մը խորթ» կը հ'ելնէ նոր ալեռաբերելի քով։ Պ. Նուպարեան իր հանդէսին ոճը պտտած է — (իմա՛ Իրմիրքի հին գրագէտ) —, «լեզ» լեզուրելան զոյն, արդի մաքուր եւ գիրերի ալեարեսարը «լեզ»։

—Օ՛հնա՛ վարդապետ, քանի են։

—Ապա կ'ուզեմ կոր տրդի։

Ինչ որ եռ չորս տարի առաջ քան, այսօր նոյնը կը կրկնէ Պ. Յ. Տէր-Յակոբեան, ուսանելով թէ Նուպարեան եւ եռ «Նախաբերդեան» ոճը։ Կը մտնայ թէ ինք ալ իրր նոր, թէեւ վաղուան, «հանգամանքոր մը» կը հանդիսանայ Պ. Նուպարեանի ալեքին։

Հետեւաբար, կը տեսնէք թէ ո՛րքան հեռացանք թարգմանութիւնէ, «Դեռահաս Մէջկոչորք»էն, որ ի վրայ հանուեալ տարբերութիւնները կորդոցի, վասն զի դիտողութիւն տեսնելու չափ հիմնաւոր չեն։

Առաջին.— Կոնդուանեան նկարագրութիւնները «դալն» ու «հեղեռ» են։ Իսկ թարգմանութիւնս չոր այս զգալնութիւնը եւ չճանչցողը անպատճառ գաղափար մը պիտի չիներ։

Սիրա՛ն կոնդուանները չճանչցողներուն առաջինն է տեղատեսն նոյն ինքն Պ. Յ. Յակոբեան։ Անոր համար է որ կը վախնամ զիս դէվնէլ. որպէս զի «ճատամ եւ վարձկան» քննադատ մը չէիսասի հանրութիւնէն։ Աւ քեզի արամարանութիւն մը...

Ո՛չ, ազնիւ Պարոն, կը տեսնէք, չափազանց կը տեսնէք։ Ոչ «դալն» է կոնդուանեան տեր եւ ոչ «հեղեռան»։ Թերեւս Շաթոբրիանի՞ Ցլօղեւ կարդացած էք, այդ ալ «Ցեռեւ» եւ տեսնցմով կոնդուանները տեսած ըլլալ միջանկեալ էր դիտէք։ Մէթէ դո՞ն, մէթէ հեղեռան կ'տեսնուիր հիւանդանոցի տարին նկարագրութիւնը։

Ամա՞ պիտի գրէին Լամարթին, Շաթոբրիան, Մանուէլ Ֆլոպեռ՝ որ բարձրաձայն կը կարդար իր գրածը, բնաւ պիտի չգրէին սա onՊրու անհերդելի եւ խորթ կրկնութիւնները։ Իր բարձրաձայն վերաբերութեանց համար է որ Ֆլոպեռ անուանուեցաւ gueulard, իր ընկերներէն։

Ահա ձեր առաջին gaff, եւ ինչպէս կ'ըսուի Ֆրանսերէն et d'une։ Կոնդուանները ալ «Ֆրազ»ի կանոնաւորութիւն կը փնտռեն. ո՛չ ներդաշնակութիւն. այլ միայն «զգեցութիւն, ապաւորութիւն, պատկեր, զգալ բան»։

Երկրորդ.— Կոնդուանեան ֆրանսերէնը «անթ-ըգմանելի եւ կենդանիւ է։»

Սիրա՛ն սիրա՛ն, որքան որ խնդրոյ նիւթը «Իրէնէ Մորչրէն» է, այսինքն ներկայ թարգմանութիւնս որուն բնագրին մէջ մոցուած վեպերէն ամէնէն ուելի կանոնաւորն է, ամէնէն ուելի մաքուրն է եւ ամէնէն ուելի «թարգմանելի»ն եւ ամէնէն «նուազ կենդանիւ»։ Բան մը իրաւ, լաւեր է Պ. Յ. Տէր-Յակոբեան, բայց այդ ալ միւս վեպերուն համար ըլլալու է։ «Ժէռմինի Տըմոյեի, Մանէթ, Մոսամ Ժէռվիզէ», գլխաւորաբար։ Ինչ վասնզատար բան է իր ձեռնհասութիւնէն վեր խնդրոյ վրայ կարծիք յայտնել։

Երրորդ.— «Աղէն Մ-ոլիսա հայերէն չանի։ Նոյն իսկ «ինքնագիր» յօդուածներուն մէջ, իր ոճը «զգաստ, ակնոց, յօդագիծ եւ կարասուած» բան մը ունի, որ անհամակերպ կը դարձնէ հեղինակը։ Մոլիսա «գրական իսանութեան» չունի, ոճ չունի»՝ արուեստի տեսակէտով, եւ ոչ ալ իր գրիչը «հնչա, դիւրաբար եւ ճկուն լեզուութիւններով օժտուած է։»

Հա՛ հա՛ հա՛... Այսպէս խօսողն է որ Ռենէի «Նշանտը» ըսելը կը հարցնէ անոր դատարանը՝ Տ. Յ. Տ. Յակոբեան։

Երկու օր առաջ նոյն Թերթին մէջ Պ. Յ. Յակոբեան քննադատիրը կը դէր չեմ գիտեր որո՛ն համար.

—Դանէ քա՛ն հանկնայ...

Իսկ Պ. Յ. Տէր-Յակոբեանին ի՞նչ բանն։

—Դանէ էսդաղանը հանկնայ...

Զարրարդ.— Եւ ոչ ոքի ներգործութիւն չեմ հայցած եւ չեմ հայեր իմ գրական աշխատութեանցս ասթիւ։ Իմ կերպս գրելու, բնական եւ ինքնուրոյն կերպ մը է, որուն հարեւ հանուած եմ և վատնութիւն ունիմ թէ չատեր կը հաւնին։ Գալով on dit-երուն, ուստիս կը թարեւեմ եւ կէս քմծիծաղով մը կը խնդամ։

Հինգերորդ.— Ֆրանսերէն բառերու ասատութեանը գալով, ես ունիմ իմ նեղասումներս՝ զարս պիտի պարդեմ, բնականաբար, երբ կարդամ քիթը բերանը տեղը քանդատութիւն մը, այսինքն ձեռնհաս քանդատի մը, ոչ թէ այս պիտի մը որ համարձակութիւն կը տեսնէ խոսավանիլ թէ «իր ձեռնհասութենէն վեր,» խնդրոյ մը վրայ կը գրէ։ —Գալով բարդանչութեանց, մեր հայերէնն էն ոլորտ մասն են ասանք, եւ Թարգմանիչ մը իրաւցնէ կը լուսանան ասանց պակասութենէն։ Յարգելի յօդուածագիրը կ'ըսէ թէ «զուսեկասան» է՝ «կանոնիչ միւսոնը», sacristie փոխարէն։ Հակառակը, ես չա՛ս գիտեցիկ եւ չատ նպատակայարմար կը գտնեմ։ Ֆրանսացին կը հայեցէ որքան կամ եկեղեցւոյ ոգասաց վրայ. իսկ մենք մեր լեզուով «կանոնչ միւսոն»ին վրայ։ Դեղեցիկ չէ՞ մեթէ. և ի՞նչ կայ առաջինակ կամ զուսեկասան, բացի յարգելի յօդուածագրին առարկութենէն։ Նախ մատեցէ՛ք, ապա դրեցէ՛ք։

Վեցերորդ.— Յարգելի ընդդիմախօսը ասաղ կը գտնէ «Դեռահաս Մէջկոչորք»ին դէմ, ասոր դասնկան։ Իսկ ես, չա՛ս աման կը գանեմ 307 էջով, ընտիր թուղթով, առաջնակարգ մատեանութեամբ, բոլորովին նորաձեւ գերերով ապատած գրքի մը համար, որ բաւական արժած է իրր ծախք, ուելի քան Պ. Զիֆթէ-Սարբանի «Ղնդերը»։ Այս, իմ հոլիս է, որ ճիշդ ու արամարանական է։ Ամէն մարդ իր հաւատին տէր է։

Դանդ յարգելի Պ. Յ. Տէր-Յակոբեանի հալուսի՝ որ անճիշդ եւ անարամարանական է։ Ան կը փափաքի ոշ Նուպարեանի 350 էջով «Մոլիէռ»ը ծախուէր 20 դահեկանի, այսինքն՝ լիսան էջը երեք դրուշի։ Մինչդեռ իմ գրքոյս լիսան էջը կուգայ՝ մէկ դուրուշ եւ քառանց վեց ու կէս բարայի։ Ուստի, իմ վաճառման գիներ ընդդիմախօսիս երեւցածէն դէռ ոռ կէս, այսինքն հարիւր հազարէն ալ աւելի։ Եթէ չրջանցեալ գրքոյն այն տասն մարքերու է, երբ չորցած ելլան բոլորովին։ Եթէ ուրեք անձնական ուրատարարի պատասաց։ ելել է թէ անիկա չպիտի կարենայ իր փասուլ-ատ պարագային՝ չրջանցեալ երեսուն օր պէտք է կարել բանու տեղ մը, ինչու կամ մասան։ Արտասաներ կ'ուսանան եւ պատասը կը վերատանու իր գրքոյն։ Գրչագրիչը չուտ կ'արտաւարուն անձնական։ Եթէ ուստի գրեան ելլայ, քրտ է պիտի ուղղուած, կարելի է չուտ մը չարդնել, գրաբէն քիչ մը հեռու փանլով։ Եթէ ցեղով աղարտած ելլայ, պէտք է պաղ ջուրով լուալ եւ չարդնել։ Թուրէլ սիրէ վ.ձիրով մաքրելու է։

Ցեռայ պէտք է նուրել թէ տիրաքնարը, պարարիները, կարէթիներեր եւ պալալիօգները տակաւ՝ ենն։

Ի բոլորին պէտ պէտք է նայել մասքերեները, պալալիները, վերարկուները, օձիքներեր։ Ամէնէն ուելի հոգ տանելու է «օրվերի»ներուն եւ օձիքին։ Եթէ երբեք տեսիլեներեր հեղինակաւ դառնան, պէտք է մոտաբոյ չուլլել՝ տեսնց տիպերեան ձեւը ա՛փոխ պահելու համար։ Եթէ երբեք այդ մէջեն ալ տեսնուտան ելլայ՝ պէտք է գիմել դեմ ձեռքեն։ Լամբարեներուն ալ նայելու է, որովհետեւ տեսնց հագուստին չուտ կը մոլին։

Բարոյժը պէտք է մաքրել ու նորոգել փչելով, տեսնելեն թաքուտ ու ազմելը չրջանցեալի մը պէս։ Եր հարկ ելլայ չուրցնել թիկնոցեան մը լեռնարանին վրայ փակուս է։ Պէտք է կարդիլներեր չարկիլու։ Ժամեներեր քաշել։ կ.ճաներեր ելլել։ Զանգիներ փակուելու կարդիլներեր եթէ մոլած ելլայ՝ պէտք է տեսնց կարերը քակել ու մասանուր նորոգելու համար մը նիրարել եղանին չափ։ Գարոժին վրայ ձգելու չէ գնդասեղները։ քաշելը. տասնք է վերջի պատասուած մը տալ կը բերեն։ Բարոժը կրնայ գտնուիլ կլոր «ցարթ-մանթօ»ներու վրայ, որոնք պէտք է ուսերու լայնութեան յարմար ելլան։ Իւրաքանչիւր քարթիմ պէտք է պատասուի կամաչ կամ կապոյտ բերգուլեան ծածկոցի մը մէջ։ Բարոժին զարդարանքներուն վրայ ճարմակ մատաքեղ թաշկոնակ մը դնելի է դնել։ Դեղձակը, եթէ տեսը դիմելու պէտք զգաց, ոչչեր կ'տեսցէ եւ կը նորոգէ այդ ամէնը։ Իւրաքանչիւր օձիքներն ալ պէտք է մաքրել ալեղով ու ոգով եռան լուսնցմով մը։

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՁԱԳԱՆՔ

ԿԻՆԵՐՈՒ ՁԳԵՍՏՆԵՐԸ

Ի՞ՆՉՊԷՍ ԿԸ ԴԻՄԱՆԱՆ

Ասկէ առաջ գրեցինք թէ այրերու զգեստները ի՞նչպէս պէտք է պատրաստուին, որպէս զի երկար տանն դիմանան։ Աւտարկի քանի մը գործնական խորհուրդներ կատանց զգեստներու վրայ, որոնք կրնան օգտակար ելլալ ընթերցողուհիներուն եւ իրենց տնեղեպանուհիներուն։

Շատ դիւրին է կոնաթի զգեստները պատրաստել երկար տանն՝ լարատու հագուստներու մէջ։ Բայց դնուած մէջերին պէտք է կարդ մը զգուշութիւններ ձեռք առնել։ Նախ՝ չատ նեղ հագուստներ մի գործէք։ Նոյն բանը կը լանձնարարենք արդուզարդի լարատուին համար. գոլիկ, օձիք, ձեռնոց, տեղմիրան, եւն.։ Հակառակ նախնական նիւթին ընտիր տեսակէ ելլալուն, չուտով ձեւէ պիտի ելլեն տեսնց եւ կարելուն տեղէն պիտի պատրաստ։

Տակաւն եւ ամիսոյ հիւսուածեղէններ ընտրելու է, որոնց գունը չի նեռեր լոյսին տակ, եւ չիտակ ու ներկակ կողմը իրարմէ չեն զանազանուիր։ Այս վերջին պարագան կարեւոր է, երբ զգեստ մը ձեւափոխել հարկ ելլայ։

Այս առաջին զգուշութիւնները ի գործ դնելէ յետոյ, ձեւն ու թարմութիւնը անփոփոխ կը մնան, երբ ասոնցմէ ներս մասնին պէտ մարդ իսկոյն վրայէն նեռեր հագուստները։ Պէտք չէ անմիջապէս կարդի դնել զանոնք. այլ քանի մը ժամ կախուլ է արդուզարդի օդաւէտ խուցի մը մէջ. լեռայ կարդը հուզայ խարտեակելու, ամէն մասերը լաւ մը քննելու և ծալելու։ Այդպէս, երբեք տեսն գործածուած զգեստներու անխարժ հոտ չեն ունենար։

Բարդի չրջագգեստները ձարէ չենուած խարտեակներով պէտք է մաքրուին. իսկ անդուսէ ներքին ասառը՝ ասուսակէ վրձիրով։ Եթէ չրջագգեստը թիլան ելլայ, պէտք է ձերմակեցնի կարով պրաբել եւ չարտ ու տեղ տեղ դարձ, ասանց կրանին տեսնելու։ Տիրոջի արարքերը այն տասն մարքերու է, երբ չարցած ելլան բոլորովին։ Եթէ երբեք անձնական արատարարի պատասաց։ ելել է թէ անիկա չպիտի կարենայ իր փասուլ-ատ պարագային՝ չրջագգեստը երեսուն օր պէտք է կարել բանու տեղ մը, ինչու կամ մասան։ Արտասաներ կ'տեսնուտան եւ պատասը կը վերատանու իր գրքոյն։ Գրչագրիչը չուտ կ'արտաւարուն անձնական։ Եթէ ուստի գրեան ելլայ, քրտ է պիտի ելլան, կարելի է չուտ մը չարդնել, գրաբէն քիչ մը հեռու փանլով։ Եթէ ցեղով աղարտած ելլայ, պէտք է պաղ ջուրով լուալ եւ չարդնել։ Թուրէլ սիրէ վրձիրով մաքրելու է։

Ցեռայ պէտք է նուրել թէ տիրաքնարը, պարարիները, կարէթիներեր եւ պալալիօգները տակաւ՝ ենն։

Ի բոլորին պէտ պէտք է նայել մասքերեները, պալալիները, վերարկուները, օձիքներեր։ Ամէնէն ուելի հոգ տանելու է «օրվերի»ներուն եւ օձիքին։ Եթէ երբեք տեսիլեներեր հեղինակաւ դառնան, պէտք է մոտաբոյ չուլլել՝ տեսնց տիպերեան ձեւը ա՛փոխ պահելու համար։ Եթէ երբեք այդ մէջեն ալ տեսնուտան ելլայ՝ պէտք է գիմել դեմ ձեռքեն։ Լամբարեներուն ալ նայելու է, որովհետեւ տեսնց հագուստին չուտ կը մոլին։

Բարոժը պէտք է մաքրել ու նորոգել փչելով, տեսնելեն թաքուտ ու ազմելը չրջագգեստի մը պէս։ Եր հարկ ելլայ չուրցնել թիկնոցեան մը լեռնարանին վրայ փակուս է։ Պէտք է կարդիլներեր չարկիլու։ Ժամեներեր քաշել։ կ.ճաներեր ելլել։ Զանգիներ փակուելու կարդիլներեր եթէ մոլած ելլայ՝ պէտք է տեսնց կարերը քակել ու մասանուր նորոգելու համար մը նիրարել եղանին չափ։ Գարոժին վրայ ձգելու չէ գնդասեղները։ քաշելը. տասնք է վերջի պատասուած մը տալ կը բերեն։ Բարոժը կրնայ գտնուիլ կլոր «ցարթ-մանթօ»ներու վրայ, որոնք պէտք է ուսերու լայնութեան յարմար ելլան։ Իւրաքանչիւր քարթիմ պէտք է պատասուի կամաչ կամ կապոյտ բերգուլեան ծածկոցի մը մէջ։ Բարոժին զարդարանքներուն վրայ ճարմակ մատաքեղ թաշկոնակ մը դնելի է դնել։ Դեղձակը, եթէ տեսը դիմելու պէտք զգաց, ոչչեր կ'տեսցէ եւ կը նորոգէ այդ ամէնը։ Իւրաքանչիւր օձիքներն ալ պէտք է մաքրել ալեղով ու ոգով եռան լուսնցմով մը։

ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԿՈՒՏԻՆ

ԻԴ.

Բնականաբար, նաւարեկեալը մեկ չունչով չէր գրած այդ (իշատակագիրը), որ մանարքի գիրերով կը ծածկէր Թալէնակին նուրբ կասը։

Բանիս կանգ առած ու վերսկսած էր, կարելի եղածին չափ մաքուր գրելով առաջը, խնայելով տեղը եւ ամէն բանէ առաջ գինքեանի գրուածք մը տրատդրելու աշխատելով։

Բաւական յոլոգեցու եւ գոհ մնաց, երբ մէկ չունչով կարդաց այդ տարօրինակ ձեռագիրը։

Եզրակացուցի՝ որ ամէն հաստ, սա եղաւ թէ պատարտման լուսնուածդիրը մեծ սալի մը, կամ սալիներուն են մեջը փոխուցեր է... լոսլա։ Բայց թէ ինչո՞ւ ուզեր է coûte que coûte խօսիլ կամ դնել, չեմ ուզեր ժամանակս ըլլալ անոնի խօսիլ դատուածներով։

Սիրա՛ն կոնդուանները չճանչցողներուն առաջինն է տեղատեսն նոյն ինքն Պ. Յ. Յակոբեան։ Անոր համար է որ կը վախնամ

Արտաքին Լուրեր

ԱԼԿԵՋԻՐԱՅԻ ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՊԱՐՀՈՒՐԴԸ

Ոստիկանութեան խնդիրը. — Տհրուքիւնցներ. — Ընդհանուր տպաւորութիւնը. — Զանգաղան յուրեր.

Էնսէքանեանց Գէյժ, թղթակիր Ալկեզիրասի Դեսպանապարհուրդին վրայ, կ'ըսէ. — «Նորէն անհնարաւոր ապաւորութիւն մը կը տան Մարոքի խնդրոյն համար։ Ալկեզիրասի մէջ միշտ կը հաւատան թէ բոլոր պատուիրակները հաշտարար մտադրութիւններ ունին, սակայն զանազան մարդաբաղդներու մէջ է որ արամադրութիւնները նուազ լաւ են եւ ապաւորութիւնները լրանան հանգամանք մը կը տանան։ Անշուշտ Դերմանիոյ Սրնափ. Ժողովին առնչակցութեամբ։ Գոլլէնմիրէմի ճառը եւ Տոքթ. Շիմանի յօդուածները, կարծես շուրջը ապրող հրապարակագիրներ մը՝ բարձրագոյն վայրերէ ներշնչուած, բոլոր հին մտահոգութիւնները արթնցնելու հանգամանքը ունին։ Արդարեւ մեծապես ցաւալի է որ Դեսպանախորհուրդին դերման ապաւորակները մի՛նչեւ հիմա հարկ չեն դտած իրենց բացարձակ մտադրութիւնները լայնել՝ Մարոքի ոստիկանութեան կազմակերպութեան քննդրոյն համար։ Դերմանական օլ-պալսօնսկան լրագիրները կը շարունակեն լայնարարել թէ այդ ոստիկանութեան կազմակերպութիւնը չի կրնար Ֆրանսայի լանձնուիլ, վասն զի բաց դուսի գաղաքականութիւնը այդ կերպով պիտի վնասուի։ Այդ. դերման չրլնանկերուն մէջ նպաստաւոր են այդ պայմանը Իտալիոյ լանձնելու գաղափարին։ Ինչո՞ւ բաց դուսը պիտի վնասուի եթէ ոստիկանութեան կազմակերպութիւնը Ֆրանսայի լանձնուի, քան թէ Իտալիոյ։ Այդ մասին բացատրութիւն չի տրուիր։ Սա ապայ է որ հիմա կ'ուզուի պ'ղել թէ Ֆրանսա լքանէ Մարոքի մէջ իր մասնաւոր կացութեան սեռակիցը, մասնաւոր կացութիւն մը որ հոն իսկ Դերմանիոյ կողմէ ճանչցուած է՝ անցեալ ամառուան Ֆրանքֆորտի համաձայնութեան մէջ։ Ֆրանսական լրագիրները, սր հաւանցիութեան ալ պատճառին, միաձայն կը լայատարարեն թէ Ֆրանսա՝ Դերմանիոյ հետ իր գայացուցած համաձայնութեամբը ըստ որ ոչ լայնութիւններէն ունէին պիտի չէին, վասն զի եթէ ունէին ընչ, իր ապրելութեան եւ արժանապատուութեան վնասած պիտի ըլլայ։ Ինչպէս կ'ըսէ Ֆիկարօ, Ֆրանսա եթէ ներքնագրած ըլլար որ խոստանի այդ ասանձան թեւացում մը տեղի պիտի ունենայ, հիմա Ալկեզիրասի նիստին։ Լոյնիւթինը չէր տրուիր։ Ժուրնալ ալ դիտել կուտայ թէ տեղիէն լայնի էր որ Ֆրանսա ի՛նչ տեսակ առաջարկութիւն. Նոր պիտի ըլլի Դեսպանախորհուրդին։ Այդ առաջարկութիւնները չեն փոխուած ու երեւէլ կայ թէ, եւ իրաւամբ, կասարարութիւնները նպաստաւոր չլլան եւ թէ եւրոպական համակրութիւնն ապաայայուութիւն մը չղջորցնէ Ֆրանսայի բարոյական կացութիւնը։ Վերջապէս Թան բարոյականպէս հը լայատարէ թէ Ֆրանսա հը մը՛ն այն գործերուն մէջ որ Դերմանիա իր ազգայն

ՊԱՆՏՄԱՆԻ նուահանգիսին մէջ կատաղեալ ծովաթափումին երեք չորրորդ մասին չինաւթիւնը ասպրած է եւ ամբողջութիւնը լրանալիկայ տարի պիտի տարուան։ Այս տարի ամէնէն ասանկի փոքրիկնեաւ տանն իսկ նուիրը կրցած են նուահանգիստը ապասանիլ՝ ծովաթափումին հետ կենալով։

ԱՂՏՈՏ ԹՈՒՂԹԵՐ.— Սասահ ձեռնհաս պալասարանին ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ, քանելով որ կարդ մը անձեր կը հաւատան փղոցները նեռաւած եւ երկար տանի յեներուն մէջ մնացած թուղթերը, զրս նպարավաճառներու, մատավաճառներու եւ այլն կը ծախեն։ Առանց ալ, պատիր, մյս, եւալն փոքրիկով տանց մէջ, լանախարդներուն կուտան։

ՍՈՒՏԱՆԻ երկաթուղիներու Տնօրէն Գ. Մաք Բոլոի հաղորդած տեղեկութիւններէն կ'իմացուի թէ ամբողջ եւ ծավալն տիրող հասարակութիւնը երկաթուղիով 900 մղոնի ասելի կարճ է քան Նեղոսի նախկին ճամբան։ Սուլտան Բարթ Սաւան գծին երկայնութիւնը 24 մղոն է, որով ամբողջ երկայնութիւնը 331 մղոնի կը հասնի։ Շինութեան ծախքը մէկ միլիոն 375,000 ոսկի եղած է, մէջը ըլլալով թուղթերը եւ դեռ չմնացած կառուցումները, հնարաւոր իրանան չեր մղոնի միլիոն հարիւրով ծախքը 4150 ոսկի եղած է։ Աշխատութեան ձեռնարկուած է 1904 օգոստոսին ու երկաթուղին ճանապարհի առջեւ բացուած է 1905 հոկտեմբերին։

ՔԱՎԱԼԱՅԻ մէջ, լուսնաւոր 21ին, առաւաւ, երեկ, վարձու կառք մը ասպաւեց Մէյնէյա անուն ազայ մը, որ ծանրալեւ վիրաւորուեցաւ։

—Պայտիկի կողմը, երեկ, վարձու կառք մը ասպաւեց Մաւնոյն անուն ազայ մը, որ մարմնոյն զանազան մասերէն վիրաւորուեցաւ։

ՍԱԼԱՀԱՐԷՆ առջի օրը, կամարի կամ Շ ըլթիթ 20 թիւ չգնանուն ուղեւորներէն թիվիթ անուն մարդ մը ինքզինքը ծովը նետեց, ոչայն չուսով ազատուեցաւ։

ՀՐԴԵՀ.— Պոլիս, Պալլէ Դարու, թղթատարաստան կիրաց գանուած Սկլանիկի Հրդեհ Նշանի էֆ.ի «Մկրաչ» վառարանը նէն, երեկ զիշեր ժամ 5ին հիւսիսի, հրդեհ ծագելով թէ՝ ալ չէնքը եւ թէ կիրաց գանուած սեպիէն հրդեհին դուրս ելած փայտէն մասերը ոչնչացան։ Վառարանի մէջ կը պահէին երկու բեռնատիպներ՝ Հասան ու Սիւլեյման, որոնք դժուարաւ ազատուեցան եւ յայտարարեցին թէ սեղեկութիւն չունին որ հրդեհը ի՞նչպէս առաւ եկած էր։ Կ'ըսուի թէ քարերուն լամպայի մը չրիլէն առաւ եկած է հրդեհը, ոչայն ստուգութիւնը քննութեան ձեռնարկած է։ Ամբողջ թիւնները հաստատուեցաւ թէ վառարանի մէջ գանուած ապրանքները 125 հազար ֆր.ի ապահովագրուած էին Թրի եՕթէի Ասիւրանս Ժէնէրալ ընկերութեան։ Նաեւ վառարանի մէջ փոքր դրասենեակի մէջ կային ասանկերի հաշուեաւորմամբ մը եւ ինչ հարիւր ոսկիի չափ հնչուն դրամ։

ԲԵՐԱ, Բալլանդ Դալլուզ, Մէգթեպ փղոց, Բեգիզեան Նուսադ էֆ.ի ու եղբօրը սեպհական տունը վրայի լարկի լուցարանէն, տալի գիշերը, հրդեհ ծագեաւ, ոչայն կորելի եղաւ չուսով մարել։

ՊԱՐՍԻՑ ԴԵՍՊԱՆԱՏԱՆ

ՆՈՒԱՊԱՀԱՆԴԷՍԸ

Եղանակին զեղչութեանէն ամէնէն փալլան նուագահանդէսներէն մէկն է ու պահվարար Պարսից դեսպանատան նուագահանդէսը, որ տեղի պիտի ունենայ լուսնակ, երեքի 11 փետ., կէս օրէն լուս, ժամը 1½ին (Ք. Ե.)ի նպատակ Պարսից հիւանդանոցին, դպրոցներուն, եւ ուրիշ բարեգործական հաստատութիւններու, հովանաւորութեամբ դեսպան Բարձր. Իլխան Մերզա Բէրզ Խանի։ Այս տարի ալ Կարդիր Մահմատխանովը ամէն ջանք ի գործ դրած է, որպէսզի նուագահանդէսը՝ իր ճոխութեամբն ու չքնաղութեամբը զարդարելի իր նախորդները։ Մասնակցողներ՝ անդամներն են՝ Վահ. Մուրատ (զուռնայ նուագող), Վահ. Մուրթաֆեան՝ խարիզդեան Պարսից դեսպանատան (Նախագահ), Մարթին էֆ. Ծոխորեան՝ անդամուհի (Դանձապահ) Պ. Պարսյան իրուանդեան խարիզդեան Պարսից դեսպանատան (պատուոյ քարտուղար)։ Ժ. Էլիազը էֆ., Վ. Մ. Բարսեղ էֆ., Վահ. Ծովհաննէս Ա. Վահ. Գրիգոր Խան Շամատեան, Վահ. Բիլեան Ամպէլ, Վահ. Սավլան Խան, Վահ. Սապահ պէյ Մագուս, Լ. Սէրվիչեն էֆ., Սթավրо էֆ., Պ. Լոժէն Վան Բամբ (քարտուղար)։ Տարթ. Սամուել Խան, ինչպէս նաեւ 17 Պարսիկ երեւելիներ։

Նուագահանդէսը երկու մասի բաժնուած է. առաջինին մէջ պիտի նուագուին էսարներ՝ Պէթավէնէ, Մենդելսոնէ, Կանոլ, Վէրթէ, Շուսանէ, Վանկնէրէ, Թելմանէ եւ Ֆ. Թամէ։ Իսկ երկրորդ մասին մէջ պիտի նուագուին Վէրթէ, Լիսթէ, Սարասատէ, Կրէյսլերէ եւ Պ. Ֆաբլանէի կտորներ։ Նուագահանդէսին պիտի մասնակցին Օր. Գեւորգեան, Օր. Ֆաբլանի, Օր. Օլգա Բոնա, Պ. Ֆաբլանի, Պ. Պրատ, Պ. Կոլաբերդի։ Պ. Լոժվէլ ալ մենախօսութիւն մը պիտի արտասանէ։

Տոմսակներու փոխարէնը կարելի է լանձնել Մարթին էֆ. Ծոխորեանի Պալատ, Ծ. Կիրեան Խան, եւ կամ Պարսից դեսպանատունը՝ Վահ. Ցովհաննէս Խանի։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ

ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ 31 դեկտեմբեր 1905ի

ՊԱՐՏՔ	Դրամ
Մնակ. մէջ գտնուած դրամ.	171,554,052.82
Թղթապանակ	1,029,298,863.16
Ոսկրոտ	394,324,159.99
Ընթացիկ հաշիւներ	533,167,191.96
Պարտաթղ. արժեթղ. եւլն.	6,409,383.—
Անշարժ կալուածներ	37,000,000.—
Զանազանք	44,442,309.01
	Ֆրէ. 2,216,195,959.94

ՊԱՀԱՆՋՔ	
Պահեստի դրամ դրամ.	704,027,884.37
Ընթացիկ հաշիւներ	842,613,322.36
Ընդունուած փոխնակագ.ր	180,559,616.45
Վճարելի պարտամրկին.ր	34,468,343.94
Զանազանք	104,526,792.81
Պահեստի դրամ	100,000,000 —
Դրամագլուխ ամբողջ վճրդ.	250,000,000 —
	Ֆրէ. 2,216,195,959.94

Վարչ.Խորհրդոյ Նախգ.
Ա. ՄԱԶԷՐԱ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կրօն. Ժողովը իր վերջին նիստին մէջ, Հիւսնդանոցի մասրան չինութեան լատակցիներ քննելով եւ նկատելով որ մասուաք պիտի չենուի իր հին տեղին վրայ, քիչ մը ասելի մեծութեամբ, որպէսզի որ լատակ հինարկեալի հանդէս չկատարուի, ըստ արամ տրի փոփոխեն մասուաք հիմնադրութեամբ տեղի ունեցած է։ Կը լսուի որ հարաւէն մասուաք փաղոցի կողմէ ալ դուռ պիտի ունենայ սիրասարաց համար։

—Եէնի Դարուի Հայկազեանէն ազի կանոց վարժարանը եւ մանկապարտէզի լատակի չենքը խարիսած ելլալով, աղիկները մանչերու վարժարանը փոխադրուեր են։ Մանուանդ վերջին փոքրիկներ ազդեցութեամբ մանկապարտէզի արանն ալ վնասուեր է։ Թաղ. Խորհուրդը այս պարագան անցնկապրելով, Ս. Գասարիրքին, կ'ասեցնէ թէ թանչին բարեկիրի մասը հեռագրեալ հեռացան ելլալով՝ նկեղեցու մասնակցութիւնը դժուարացած է, եւ հնարաւոր տեսնուելի է եկեղեցու դրամով վերաշինել վարժարանը՝ որուն համար 400 ոսկու ծախք մը կ'նշանակուի։ ուստի խնդրած է որ վարժարանը վերաշինել յամարդ բարեգործ մը գտնուի։

—Թիֆլիսէն կը գրեն թէ լուսնաւոր 6ին Ս. Մանդանան ծանոն, Ս. Կարապետին ալեցեր են փոխ գալի տեսնելու դամասէի Վարանցովա-Տալքովա։ Կամ ասէին Ս. Հայրապետի չնորհաւորելով օրուան մեծ ոստը, տեսանելի կազմէն նեղրաբերութեան խնդրեց, որ հիւանդութեան պատճառով չէ կարողացած տնձամբ գալ՝ հանդառակ իր ցանկութեան։ Հետեւեալ օրէ Ս. Հայրապետին կողմէն Տ. Նանապետ եպիսկ. եւ Ցուսիկ վարդապետ այցելեր են Գ.ն Շերիներին, Շատրի կառավարիչ Դրիգորովին, Թիֆլիսի նահանգապետին եւ քաղաքագլխին, որոնց կամ ուհիրին հետ չնորհաւորութեան եկած էին Ս. Հայրապետին։ Ցուսիկ վարդապետ Ս. Հայրապետը այցելեց նաեւ փոխարքային օգնական Մալամային։

—Թիֆլիսի մէջ լուսնաւոր 7ին վարձաներ է Շանտարոյի վանքեր Ցավ. հանդէս վրդ. Գէորգեան։ Ցուսնաւոր 12ին կատարուեր է Թաղումը, որուն ներկայ գտնուեր է Թիֆ.ի Առաջնորդ Տ. Գարեգին արքեպիսկոպոս։

—Խառն Ժողովը իր երեկի նիստին մէջ որոշեց կրկին հեռագրել Ակնայ Առաջնորդարանին, ոսկէս զի Կարուն վրդ. ամենայնեան Պոլիս գայ, ուսելնելով որ լիշեալ վարդապետին պաշտօնը վերջացած է Ակնայ մէջ եւ թէ իր մեկնումը անհրաժեշտ է։

—Իզմիրէն կը գրեն մեզ լուս. 23 Թուով.—«Երէկ, երբեկի, կէսօրէ լետոյ ժամը 7ին տեղի ունեցաւ Իզմիրի երկուս վարժարանաց տարեկան պարահանդէսը։ Ամենայն հանդիսաւորութեամբ։ Ամենայն ինչ ազնիւ էր։ Ամենայն ինչ ազնիւ էր։ Ամենայն ինչ ազնիւ էր

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԻ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ.
Դրամագլուխ 24,000,000 տրախմի
ԱՄԲՈՂՋԱՊԵՍ ՎԱՃԱՐՈՒԱԾ
ԲԱԺՆԵՏՈՒԹԵՐՈՎ.
ԵՒ ՊԱՐՏԱԳՈՒՂԹԵՐՈՎ.

Վարչական խորհուրդը կազմուած է սապես.—Պ. Է. Srko՝ պատուակալ նախագահ Պ. Ժան Բեսմաջոլու՝ նախագահ, Պ. Էրիկն Ֆրանկիսաֆի՝ դեր-նախագահ, իսկ Պ.Պ. Ժ. Պօթասի Նարա-նոբուլօ, Մածաս, Է. Խմարիքոս, Ա. Լամպրինուսի, Լ. Զարիֆի՝ անդամ։

Կեդրոնական անօրինութիւնը կը գտնուի Աթէնք. Սափոկ փողոց, թիւ 6։ Մասնաճիւղեր ունի Լոնտոն, Ալեքսանդրիա, Կ. Պոլիս, Իզմիր, Գիրէան, Վոլոս, Մաւրիա, Բաթում, Բոմբայ, Բալամբա, Կրէտէ։

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին կը կատարուին հետեւեալ գործողութիւնները.— Փոխանակութիւններ՝ հաշուեցիներով ու արժեթուղթերու եւ իրեղէններու փոխարէն, դրամագրեր, փոխառակագիրներ հրապարակ հանել, լէգեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական հրամանով վճարումներ Յունաստանի, Թուրքիոյ, Եգիպտոսի ու Եւրոպայի վրայ, հաշուեցիներ, արժեթուղթերու պահպանութիւն, կարողներու եւ արժեթուղթերու գանձում, սակարանական հրամաններու գործադրում մեր հրապարակին եւ արտասահմանի վրայ գտնում եւ վաճառում պարզու